

ירושלם יום-יום

למורת בני ירושלם

בשבוע שעבר עזב את א"י בורכו לאמריקה העסקן הנכבד הרב חיים מרדכי בונם, שנשלח במלאכות חשובה למורת קרן שמואל לבני ירושלם. הרב בונם הוא עסקן ידוע ומפורסם מרוסיה, שעמד בראש העסקנות הצבא-רית בסרטוב, והיה גם ראש וזקהלת שם. הוא ת"ח מובהק (מתלמידי ישיבה סלובודקה) ונאם מצוין. הוא עלה לא"י לפני כשנה ונגר בפתת-תקוה, וכעת הפצירו בו כירושלם לנסע לא-מריקה לזמן קצר.

בערב נסיעתו נערכה לכבודו פרידה לבבית באולם הועד הכללי בהשתתפות ראשי העדה נכבדיה ועסקיניה, נואמים אהדים דברו על חשיבות השליחות של האורה, והאחרון הרגיש בנאום יפה ומלבב את ערך בני ירושלם ע"י אנשי הדור הישן שהיו הראשונים שהגיהו את היסוד ליישוב הירושלמי.

אספת הורים בבית-למל

במוצאי שבת, אור ל'ה' בכסלו, התקיימה באולם בית-למל אספת הורים התלמידות של בית-למל הנ"ל.

את האספה פתח מר ד"ר שוכה, יו"ר ועד ההורים וסכם בקצרה את עבודת הועד במשך תרפ"ו. הועד טפל ביהוד בשאלות המשותפות לבית-למל ולבית האב. רושם חברי הועד מעבודת המורים בבית-למל הוא שהעבודה נעשת ע"י מתוך מסירות רבה. ויש רק להצטער, שעזרת ההורים לבית-למל אינה די הצורך.

יו"ר האספה נבחר מר ד"ר הראובני.

מר ארגון, מנהל בית-למל מסר דו"ח מפורט ממצב בית-למל בתרפ"ו ועמד ביהוד על השכלולים והשפוצים שנעשו בשנה הנ"ל ובראשית שנת הלימודים החדשה. מספר התלמידים גדל ועומד כעת על 460. הקבלה היתה השנה גדולה מאד בהם לשנים שעברו ובגלל זה נוספה עוד כיתה.

סודרה השנה הספקת מים משל העיריה בהשתתפות המטבח הקים על יד בית-למל, דבר אשר ייטיב את המצב הסניטרי בבית-למל.

הזמנו מכשירי למוד מחוץ לארץ לשם חדר הכובע התולך ונוצר.

הנסיון למדר מטבח על יד בית-למל, שבו תלמדה התלמידות את מלאכת הבשול וכל הקשור בה, הצליח מכמה וכמה בחינות ובמדה רבה. התלמידות מהכתות העליונות מכינות בעצמן, בהשגחת מורה מיוחדת, את הארוחה, מנישות ומנקות אה"כ את הכלים בסדר מחלט, חלק מתלמידות בית-למל מקבל את ארוחת הצהרים במחירים נוחים.

הקבוצות למלאכות שונות כגון קרטונז וזריכה והקבוצות לגנינה ולהתעמלות דיטמית התקיימה גם השנה.

שנוי חשוב בא השנה בזה, שהחמיר לקח להיגיינה שע"י בתי-למל ממעם הדסת קבעה אהזת מיוחדת לבית-למל. האהזת דואגת לבריאותן של התלמידות, דות, מנישה עזרת ראשונה בכל מקרה, משגיחה השגחה מעולה על החולניות ומתנת עצות להורים, בדרך כלל הולך מספר החולות הלורך ופחות.

אחרי הד"ח התעוררו וכוחים שונים, שבהם הושתתפו ההורים: ד"ר בראון, ד"ר הראובני, ה' לבני ועוד.

נבחר ועד הורים בן שבעה חברים, ארבעה מחברי הועד הקודם ארשרו מהדש וניכפו עליהם עוד שלשה. חברי הועד כיום הם: הג' בן דוב, ה' דינבורג, הג' הראובני, ד"ר ירדני, ה' לבני, ה' סלעם, והד"ר שוכה.

בעדת הספרדים

ועד העדה הספרדית בירושלם העומד תחת הנהלתו של ה' יוסף אלישר שם אל לבו בזמן האחרון לסדר את ענין בית הדין של העדה והוא החליט לקבל על עצמו את כל התקציב של החוצאות, על יסוד זה — סוחר מחדש בית הדין כלפני חצי שנה. הרבנים חברי בית הדין — תשעה במספר — מתמנים ע"י ראש הרבנים לא"י הרה"ג יעקב מאיר מביין גדולי התורה שבהודק העדה והם מקבלים את משכרתם ישר מאת ועד העדה. הם משמשים בתורניות, כל שלשה רבנים ארבעה תרשים, המזכיר הכללי נמנה ע"י הועד ונקבעה לו משכורת חדשית, והוא עובד בתאם לסדרים שקבעו ועד העדה בעצמו. על ידו עוזר מזכיר שני בתור סופר בית דין ואף הוא מקבל את משכורתו מן הועד. נקבעה חקה שלפיה יסודרו כל ההכנסות, עפ"י דרגות שונות שאין סור לשנותן וכל ההכנסות שייכות לוועד. נקבעה גם הנהלת פנקסים מסודרת, ואף השמשים עומדים תחת השגחת המזכיר הראשי, ומקבלים מידו ישר את שכר עבודתם ונאסר עליהם בהחלטה לבוא בדברים עם הבאים להתדיין ולקבל מידם דבר זה.

כדאי לציון שבמשך ששת החודשים שבת הדין הזה קים רכש לו אמון קהול וכל שש עשרה הערות המורחיות בירושלם באות להתדיין בפניו. בין הפונים אליו היו גם ערבים אחדים שהיה להם דין ודבריהם עם בעלי דין יהודים.

לפי החק הארץ הישראלי כל פסקי דין הנתנים ע"י איזה בית דין, יכולים לאשרם אצל משרד הרבנות ואז הם בוצאים לפועל ע"י משרד החוצאה

לפועל של הממשלה ואולם עד היום לא היה שום צורך בכך, וכל פסקי הדין שיצאו ע"י בית הדין הנ"ל נשעמו להם בעלי הדין וקימו את החליטותיהם.

בית הדין נמצא בדירה יפה מחוץ לעיר בשני חדרים ומבוא ומרוהט, יפה והוא יושב כיום שני וחמישי שבכל שבוע.

בהתאחדות הפקידים

בשבוע האחרון נבחנו ע"י מר ק. ס. ל. מ. ו. רואה-חשבונות מוסמד בעירנו, שמנת עשור תלמידי הקורס השני והשלישי לשעור-ערב בהנהלת החשבונות של המורה מר י. קרניאל. תוצאות הבחינה היו מוצלחות מאד וחלק גדול מהנבחנים הצטינו בתשור. בותיהם. בקרוב תהיה תלוסת התעודות לתלמידים ולתלמידות.

הקורס הרביעי של מר י. קרניאל לשעור-ערב בהתאחדות הפקידים כבר החל את למודיו ובקרוב יסודר גם קורס של משתלמים בהנהלת-הפנקסים ע"י המורה הנ"ל.

התאחדות הפקידים ראויה לתהלה בעד המפעל החשוב הזה, בתת את האפשרות לצעירים ולצעירות בעירנו לרכש להם מקצע בהיים בתנאים נוחים מאד.

בבתי התלמוד תורה

„בני ציון“

המשבר הכללי השורר בארץ נגע באופן קשה גם בבתי התלמוד תורה „בני ציון“. בבתי התלמוד תורה האלו הנמצאים בשני מרכזי העיר מתחנכים קרוב לחמש מאות תלמידים מכל העדות המזרחיות. ביהוד מבני המהגרים, ההניח להם דואגת להתלמידים העניים ונותנת להם ארוחת הצהרים חנם, ובזמנים שונים מחלקת להם בגדים ומנעלים, התלמידים המצויים בגמרם את התלמוד תורה עוברים לישיבת „פורת יוסף“ להמשיך את הלמודים, ואלו שאינם מוכשרים להמשיך את הלמודים יוצאים לעבודה למען יוכלו לבסס את חייתם בעתיד, ההורים גם ראשי ורבני העדות מוצאים ספוק גמור לחנוך בניהם בבתי התלמוד תורה אלו.

ההנהלה מתאמצת להיטיב את מצב המורים, והיא בטוחה בעזרת נדיביו עצמנו בגולה שיבואו לעזרתה למען תוכל להמשיך את פיומם של שני מוסרי תורה האלו אשר הם ממבצרי התורה בירושלם לבני העדות המזרחיות.

בין בעלי-מלאכה בירושלם

בה' כסלו היתה באולם ועד העיר אספה כללית של בעלי-מלאכה בתש-תתפ"ח הסקציות: נגרים, חיטים, רפדים, יארכי-ספרים, סנדלרים, תפדים, כובענים, ספרים, וכו'.

המרצה תאר את המצב החמרי הער גם, שבו נמצא בעל המלאכה ומצא שבעל-המלאכה בעצמו אשם בדבר. אין לו כשרון תארגון, חסר לו התנוך לעשותו גוש מאורגן והזק המוכשר לעזרת הדינית, כמה פעמים כבר נסה בעל-המלאכה להתארגן, אבל לכל הנסיונות היה אופי שלילי בהחלט. היו מתארגנים רק לשם הרעת מצב זולתם. לשם מלחמה נגד הפועל ולא לשם הטבת מצב עצמם. לכן הארגונים לא הצליחו, בכדי שהארגון יצליח נחוצה תכנית חיובית ולא שלילית. נחוצה הכרת שבכחית מאותרים אפשר לעשות דברים מועילים, לבבש דרכים לפתוח התוצרת ולהפצותה במדה שבכחות נפרדים בשום אופן לא יעלה הדבר. ארגון על יסודות נאמנים צריך ויכול בסופו להביא לירי-פתיחת סניף לבנק למלאכה בירושלם, מחסנים לנגרים, חיטים, סנדלרים וכו'. השפעה מתאימה בהלואה וחסכון או פתיחת קפת מלוה לבעלי המלאכה וכו'. נחוצה עבודה מתמדה ועקשנית, בכדי להרים את הגבה התרבותי הירוד של בעלי המלאכה בירושלם.

אחרי וכוחים החלט לחודות לוועד המארגן בעד העבודה שעשה עד עכשו, ולהסיף אליו עוד חברים.

מהנגרים: את ה' נגרי, מהרפדים את ה' ליברמן, מהחיטים את ה' פרלסון וזלמן שפילברג, מכורכי-ספרים את ה' רוזנפלד, מהסנדלרים, התפרים עושי מזודות את ה' שניאורסון.

כמו כן החלט לפנות אל בעלי המלאכה בירושלם בקריאה לא להתמיץ את השעה ולהתאורח בכדי שבעיריה החי-דשה תהיה לבעלי המלאכה השפעה מתאימה על מהלך הענינים.

בין פקידים עורכי הדין

ביום ד' 17 לנובמבר תתקיים בדירת „התאחדות הפקידים“ אספת כל העובדיים אצל עורכי-דין בירושלם. על הפרק: ארגון ושאלות שונות, כל פקידים עורכי-הדין שלא נכנסו עדיין באופן רשמי להתאחדות, מתבקשים גם הם לבא לאספה.

בראינע „ציון“

יוצג הערב בפעם האחרונה חסרטי ימי פומפיה האחרונים.

שער הכספים

(ע"י ס.ט.א.)

לונדון 16 נובמבר

בעד כל ל"ש.

דולרים 4.85

פרנקים צרפתים 1445/8

פרנקים שווייצרים 25.12

בלגה 34 84

מרוקים גרמנים 20.42

ליריית איטלקית 118.75

ליום רומנים 885